

ACC. N:R

M. 10442: 1-3.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Marianne Forstlid

Härad:

Färsjöby, Farsjöby

Adress:

Svalöf

Socken:

Kastberga, Y. Gallerup

Berättat av:

Nils Nilsson

Uppteckningsår:

1947

Född år

1870

i

Skarhult

När den nya tiden kom till bygden.

s. 1-3.

Landsfogden o rättarna på Skarhults dott.

s. 3.

LUF 59.

Skriv endast på denna sida!

Gården

Nils Nilsson beskriver
sitt föräldrahem — en arendegård under
Skarhults slott — som han minns, att det ännu
var omkring 1885. Gården var ett korsvirkens-
hus (klinehus) med kalvtak. Överallt hade
man tegelgolv — även i stugan. Gardiner
och tapeter fanns inte, men väggarna var
vitkalkade med målade blå skivmurr
och prickar. Man hade kalvar, får
och gäss inne i stugan. Nils Nilsson
minns, hur man en gång avskärmat
ett höm av stugan för ett får och hennes
tre lamn. Gässen hade en särskild
"gäsabänk", dit de regelbundet gick för att
vänpa. Orsaken till att man hade
djuren inomhus var, att man var rädd, att

ACC. N:R M. 10442:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

de skulle frysas. Ladugården var ett
yttre + primitivt klincherus.

Nojen, rangskillnad

ända in på mitten
av 1890-talet fanns ingen egentlig rangskillnad
mellan bond-söner och drängar. Man
träffades i korsvägar och dansade
efter munspelsmusik eller dragharmonika.
Det gick utmärkt att dansa i "häbarna"
(träskor), men var de alldeles nya, kunde
det kännas, att man tappade häbarna
och kom hem i bara tofflorna. Vid
mitten av 1890-talet började emellan tid
en viss rangskillnad göra sig gällande.
Lantbrukarna fick det bättre ekonomiskt

ställt. De började göra kalas för
sina söner, när de t. ex. fyllde 20 år, och
då blev inte drängarna bjudna o.s.v.

På Skarhults slott hade ladvogden
och kätarna nästan oinskränkt makt. Ladvogden
kunde rusa in i en hop på femtio
drängar och slå någon som inte skött
sig till belåtenhet, utan att någon kom
denna till hjälp. En gång blev en stor
stark dräng uppkallad på slottet för
att pryglas. Men ingen trodde sig om
att kunna rå på honom, och man
släppte därför in till honom en stark
sin skilt dreserad hund. Drängen tog
hunden i nackskinnnet och kasta ut
honom genom fönstret. "Sedan var man
glad, om drängen ville gå."